

דף יד.

עין משפט א.

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט ה"א

זר שעבד במקדש עבודתו פסולה **ב** וחיב מיתה בידי שמים שנאמר 'והזר הקרב יומת' מפי השמועה למדו שאין חיוב זה אלא לקרב לעבודה. והיכן הזהיר עליו וזר לא יקרב אליכם. אי זהו זר כל שאינו מזרע אהרן הזכרים שנאמר 'וערכו בני אהרן'. והקטירו בני אהרן. בני אהרן ולא בנות אהרן:

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט ה"ב

אף על פי שהזרים מזהרין **ל** שלא יתעסקו בעבודה מעבודות הקרבנות אין חייבין מיתה אלא על עבודה תמה לא על עבודה שיש אחריה עבודה. ואין הזר חיב

ב. כסף משנה: זר שעבד במקדש עבודתו פסולה וכו'. ריש פרק ב' דזבחים (דף ט"ז:). ומ"ש וחיב מיתה בידי שמים שנאמר והזר הקרב יומת. סוף פרק הנשרפין (סנהדרין דף פ"א:). במשנה זר ששימש במקדש רבי עקיבא אומר בחנק וחכמים אומרים בידי שמים וידוע דהלכה כחכמים. ומ"ש מפי השמועה למדו וכו'. והיכן הזהיר עליו וכו'. בסיפרי פרשת קרח והזר הקרב יומת לעבודה עונש שמענו אזהרה לא שמענו ת"ל וזר לא יקרב אליכם: איזהו זר כל שאינו מזרע אהרן הזכרים שנאמר וערכו בני אהרן. כך היא הנוסחא הנכונה ובקצת ספרי רבינו יש חסרון הניכר:

ל. כסף משנה: אע"פ שהזרים מזהרים וכו' אין חייבין מיתה אלא על עבודה תמה וכו'. בזבחים (דף קט"ו) אהא דתנן אין חייבין עליה משום זרות ובפרק שני דיומא (דף כ"ד). ומ"ש ואין הזר חייב מיתה אלא על ד' עבודות בלבד וכו'. מימרא דרב פרק שני דיומא (דף כ"ד) ואע"ג דלוי פליג ואמר אף תרומת הדשן פסק רבינו כרב והתם יליף לה מדכתיב ועבדתם עבודה מתנה אתן את כהונתכם והזר הקרב יומת עבודה מתנה ולא עבודת סילוק ועבדתם עבודה תמה ולא עבודה שיש אחריה עבודה ופירש"י עבודת מתנה שאתה נותן על המזבח ולא עבודת סילוק שאתה מסלק וסר מעל המזבח כגון תרומת הדשן. עבודה תמה עבודה שהיא גומרת ומתממת את הדבר ולא שיש אחריה עבודה כגון שחיטה וקבלה

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט ה"י

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א חב"ז

נ. כסף משנה: כל הזבחים שקיבל דמן אחד מהפסולים לעבודה נפסל הזבח. משנה ריש פרק ב' דזבחים (דף ט"ו:). ומה שכתב או שהולך את הדם למזבח או שזרקו למזבח כהלכתו נפסל הזבח. בסוף פרק קמא דזבחים (דף י"ד) תניא זר אונן שכור בעל מום בקבלה כהלכה פזיקה פסל * * * * * וכן וכן שמואל * * * * * מה שכתב רבינו כהלכה * * * * * דהך אפילו אם את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחננד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477

נִפְסַל הַזֶּבֶחַ. קִיבַל הַכֹּהֵן וְנָתַן לַפֶּסֶל וְלֹא הֵלִיף בּוֹ הַפֶּסֶל
אֶלָּא עָמַד בְּמִקְוֵמוֹ יַחְזִיר לַכֹּהֵן. אֲבָל דָּם שֶׁהוֹלִיכוֹ
הַפֶּסֶל לַעֲבוֹדָה וְהִחְזִירוֹ לַכֹּהֵן וְהוֹלִיכוֹ. אוֹ שֶׁהוֹלִיכוֹ
הַכֹּהֵן תַּחֲלָה וְהִחְזִירוֹ וְנָתַנוּ לַפֶּסֶל וְהוֹלִיכוֹ. הוֹאִיל
וְהוֹלִיכוֹ הַפֶּסֶל בֵּין בִּתְחִלָּה בֵּין בְּסוֹף נִפְסַל הַזֶּבֶחַ. שֶׁהָרִי
אֵי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן דָּבָר זֶה:

עין משפט ב. הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט הט"ו
עין לעיל עין משפט א

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ב ה"ו

וּמִנֵּין שֶׁעֲבוֹדַת הָאוֹנֵן פְּסוּלָה. מִקַּל וְחִמְרָא. אִם בַּעַל מוֹם
שֶׁאוֹכֵל בְּקִדָּשִׁים אִם עֹבֵד חֵלָל. אוֹנֵן שֶׁהוּא אָסוּר
בְּקִדָּשִׁים שֶׁנֶּאֱמַר 'לֹא אֶכְלֹתִי בְּאֲנִי מִמֶּנּוּ' דִּין הוּא
שִׁיחֵלָל:

זרקו כהלכתו נפסל הזבח, ויותר נראה לומר דדוקא זרקו כהלכתו פסל אבל זרקו שלא
כהלכתו לא פסל דלא חשיבא זריקה: קיבל הכשר ונתן לפסול וכו' עד שהרי אי אפשר לתקן
דבר זה. בסוף פירקא קמא דזבחים אמר עולא אמר רבי יוחנן הולכה שלא ברגל לא שמה
הולכה אפשר לתקונה או לא אפשר לתקונה וכו' אתמר אמר עולא אמר ר' יוחנן הולכה
שלא ברגל פסולה אלמא לא אפשר לתקונה ובתר הכי אמרינן הולכי זר והחזירו כהן וחזר
והולכי פליגי בה בני רבי חייא ורבי ינאי ח"א כשר וח"א פסול מר סבר אפשר לתקונה
ומ"ס לא אפשר לתקונה הולכי כהן והחזירו וחזר והולכי זר א"ר שימי בר אשי לדברי
המכשיר פסול לדברי הפוסל מכשיר רבא אמר אף לדברי הפוסל פסול מ"ט דהא צריך
לאמטוייה. ופסק כמ"ד לא אפשר לתקונה משום דרבי יוחנן קאי כוותיה ופסק נמי כרבא:
ס. כסף משנה: ומה שכתב ומנין שעבודת האונן פסולה מקל וחומר וכו'. בריש פרק שני
דזבחים (דף ט"ז):

דף יד:

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"א ח"א

עין משפט א.

כָּל כֹּהֵן הַכֹּשֶׁר לְעִבּוּדָה עִם שְׁתֵּה יַיִן אָסוּר לוֹ לְהִפָּנֵס
מִן הַמִּזְבֵּחַ וּלְפָנֵים. וְאִם נִכְנָס וְעָבַד עֲבֹדָתוֹ פְּסוּלָה וְחֵיב

ע. כסף משנה: כל כהן הכשר לעבודה וכו'. מ"ש הכשר לעבודה בסיפרא אתה ובניך אתך מה אתה כשר אף בניך כשרים יצאו חללים ובעלי מומין. ומ"ש שאסור לו להכנס מן המזבח ולפנים. אף ע"ג דבקרא כתיב באהל מועד בת"כ מייתי מקרא דה"ה למן המזבח ולפנים וכתבתי ברייתא זו בסוף פרק זה. ומ"ש שעבודתו פסולה. בפ' כ"ג (סנהדרין כ"ב) אמרין דשתיי יין מחלי עבודה ופירש"י דכתיב יין ושכר אל תשת וגו' וסמך ליה ולהבדיל בין הקדש ובין החול משמע בין עבודה קדושה לעבודה מחוללת ומייתי לה ברפ"ב דזבחים (דף י"ז ע"ב). ומ"ש וחייב מיתה בידי שמים. מבואר בכתוב ומשמע מדברי רבינו דאסור להכנס מהמזבח ולפנים אע"פ שלא עבד אבל אינו חייב מיתה אא"כ עבד: ומ"ש והוא ששתה רביעית יין חי בבת אחת מיין שעברו עליו מ' יום אבל אם שתה פחות מרביעית יין וכו'. בפ"ג דכריתות (דף י"ג ע"ב) ת"ר יין ושכר אל תשת יכול אפילו כל שהוא אפילו מגתו ת"ל ושכר אין אסור אלא כדי לשכר וכמה כדי לשכר רביעית יין בן מ' יום אם כן מה ת"ל יין לומר לך שמוזהרים עליו כל שהו ומוזהרים עליו מגתו רבי יהודה אומר יין אין לי אלא יין שאר משכרים מנין ת"ל ושכר א"כ מה ת"ל יין על היין במיתה ועל שאר משקין באזהרה ר' אליעזר אומר יין אל תשת ושכר אל תשתהו כדרך שכרותו הא אם הפסיק בו או שנתן לתוכו מים כל שהוא פטור במאי פליגי ת"ק סבר גמרי' שכר שכר מגזיר ור' יהודה לא יליף שכר שכר מגזיר ורבי אליעזר סבר מאי שכר מידי דהוא משכר כמאן אזלא הא דתניא אכל דבלה קעילית ושתה דבש או חלב ונכנס למקדש ושימש לוקה כמאן כר' יהודה אמר רב יהודה בר אחותאי הלכה כרבי אליעזר. ופירש רש"י מוזהרים עליו בכל שהוא ומגתו אבל אינו במיתה עד שישתה רביעית בן מ' יום וזהו שכתב רבינו אבל אם שתה פחות מרביעית יין וכו' פטור ואינו מחלל עבודה כלומר איסורא מיהא איכא. ומ"מ יש לתמוה כיון שמוזהרים על כל שהוא ועל יין מגתו למה לא כתב שלוקים עליהם. וי"ל דעל כל שהוא פשיטא שאין לוקין כשם שאין לוקין על כל שאר איסורין שבתורה בכל שהוא ומדלא לקי על יין כל שהו ה"ה דלא לקי על יין מגתו דתרווייהו חד טעמא להו שאינם משכרים: שתה יתר מרביעית יין וכו'. שם אמרין דרב אשי לא בעא לאורויי משום שכרות וא"ל רב אחא והא אמר רב הלכה כר' אליעזר (דאמר יין אל תשת ושכר אל תשתהו דרך שכרותו הא אם הפסיק בה או שנתן לתוכו מים כל שהוא פטור) ומר הא קרמי ביה מיא א"ל הא ל"ק ברביעית הא ביותר מרביעית: ועל מ"ש רבינו ופוסל את העבודה. כתוב בהשגות א"א לא מחוור מן הגמרא וכו' טעמו משום דכיון דלא אשכחן לגמרא דמפליג

מִיתָה בִּידֵי שָׁמַיִם שְׁנֵאֲמַר 'וְלֹא תִמָּתוּ'. וְהוּא שֶׁשָּׁתָה
רְבִיעִית יַיִן חַי בְּבֵת אַחַת מִיַּיִן שֶׁעָבְרוּ עָלָיו אַרְבָּעִים יוֹם.
אֲבָל אִם שָׁתָה פָּחוֹת מִרְבִּיעִית יַיִן. אוֹ שָׁתָה רְבִיעִית
וְהִפְסִיק בָּהּ. אוֹ מִזְגָּה בְּמִים. אוֹ שֶׁשָּׁתָה יַיִן מִגָּתוֹ בְּתוֹךְ
אַרְבָּעִים אֲפָלוּ יֵתֵר מִרְבִּיעִית. פָּטוּר וְאִינוּ מְחַלֵּל עֲבוּדָה.
שָׁתָה יֵתֵר מִרְבִּיעִית מִן הַיַּיִן אֶף עַל פִּי שֶׁהִיָּה מְזוּג וְאֶף
עַל פִּי שֶׁהִפְסִיק וְשָׁהָה מְעַט מְעַט חַיֵּב מִיתָה וּפְּוִסֵּל
הָעֲבוּדָה:

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט חמ"ו

עיין לעיל דף יד. עין משפט א

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ו ה"א

עין משפט ב.

כָּל כֹּהֵן שֵׁשׁ בּוֹ מוֹם בֵּין מוֹם קְבוּעַ בֵּין מוֹם עוֹבֵר * לֹא
יִכָּנֵס לַמִּקְדָּשׁ מִן הַמִּזְבֵּחַ וּלְפָנִים שְׁנֵאֲמַר 'אֶל הַפְּרֹכֶת לֹא

בין רביעית ליותר מרביעית אלא בענין הוראה כמו שכתבתי בסמוך מהי תיתי לן לחייב
מיתה ולפסול עבודה וטעם רבינו דאע"ג דעל ענין הוראה הוא נאמר חילוק זה מ"מ משמע
דר' אליעזר אף לענין עבודה פטר בהפסיק בו או נתן לתוכו מים ומאחר שלמדנו שאין
דבריו אמורים אלא ברביעית ממילא משמע דיותר מרביעית כדקאי קאי לחיוב מיתה
ולפסול עבודה:

פ. כסף משנה: כל כהן שיש בו מום בין מום קבוע בין מום עובר. [משנה] בפרק ז' דבכורות
(דף מ"ג) מומין אלו בין קבועים בין עוברים פסולים באדם ובפרק טבול יום ובת"כ
אין לי אלא בעל מום קבוע בעל מום עובר מנין ת"ל כל אשר בו מום. ומה שכתב לא יכנס
למקדש מן המזבח ולפנים דכתיב בפרשת אמור גבי בעל מום ואל המזבח לא יגש. ומ"ש
ואם עבר ונכנס לוקה אע"פ שלא עבד. קשיא לי דבפרק י"ט מסנהדרין נראה מדברי רבינו
שאינו לוקה אלא א"כ נכנס להיכל. ומ"ש ואם עבד במקדש פסול וחילל עבודה. בקידושין
פרק האומר (דף ס"ו:) ובתורת כהנים ובריש פרק מומין אלו (בכורות דף מ"ג) ופרק שמיני
דתרומות. ומ"ש מפני השמועה למדו שאזהרה זו לא יקרב לעבודה. בתורת כהנים לא יקרב
להקריב לחם אלהיו אין לי אלא תמידין שהם קרויים לחם שנאמר את קרבני לחמי לאישי

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

יבא ואל המזבח לא יגש'. ואם עבר ונכנס לוקה אף על פי שלא עבד. ואם עבד במקדש פסל וחלל עבודה ולוקה אף על העבודה. שנאמר 'אשר יהיה בו מום לא יקרב'. מפי השמועה למדו שאזהרה זו שלא יקרב לעבודה:

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט ה"ז

ענין לעיל דף יד. עין משפט א

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה ה"ז

עין משפט ג.

וכל העובד והוא יושב חלל ועבודתו פסולה * ואינו לוקה. מפני שאזהרה שלו מכלל עשה היא. וכן כל העוסק בעבודה מעבודת המקדש צריך שיהיה עומד על הרצפה. ואם היה דבר חוצץ בינו ובין הקרקע כגון שעמד על גבי פלים או בהמה או על רגלי חברו פסל.

שאר כל הקרבנות מניין ת"ל שוב לחם מנין לרבות את הדם ת"ל להקריב ואומר ויקריבו בני אהרן את הדם אליו: וא"ת מה צורך ללמוד מפי השמועה שאזהרה זו לא יקרב לעבודה הרי מפורש הוא בכתוב אשר בו מום לא יקרב להקריב לחם אלהיו ואפשר דה"ק מפי השמועה למדו שאזהרה זו לכל מין קרבן ולדם כדיליף לה מקרא בת"כ שכתבתי בסמוך ועי"ל דקרא כתיב בתר הכי כי כל איש אשר בו מום לא יקרב וה"א דעל קריבה למזבח לבד חייב אע"פ שלא עבד לכך הוצרך ללמוד מפי השמועה שאינו כן:

צ. כסף משנה: ומ"ש וכל העובד והוא יושב חלל ועבודתו פסולה. שם (דף כ"ג.). ומ"ש ואינו לוקה מפני שאזהרה שלו מכלל עשה היא. פשוט הוא: וכן כל העוסק בעבודה וכו' עד או על רגלי חברו פסל. משנה שם (דף ט"ז.). ומ"ש וכן אם היה דבר חוצץ בינו ובין הכלי שעבד בו פסל. שם (דף כ"ד) ופירש"י לא יהא דבר חוצץ בין כהן לכלי [שרת] בקבלת הדם כדכתיב ולקח הכהן שתהא לקיחה בעצמו של כהן. ומ"ש ואין עבודה אלא בימין ואם עבד בשמאל פסול. שם במשנה. ומ"ש ואינו לוקה. היינו מדגמרינן לה מדכתיב באצבע ולקח מלמד שלא תהא קבלה אלא בימין באצבע ונתן מלמד שלא תהא נתינה אלא בימין וכיון דאתיא מלאו הבא מכלל עשה אין לוקין עליו:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477 email: minchat.aaa@gmail.com

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט ה"י

עיינ לעיל דף יד. עיין משפט א

עין משפט ד.

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ה הי"ח

הרמב"ם הל' ביאת המקדש פ"ט ה"ו

עיינ לעיל דף יד. עיין משפט א

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"ד ה"א

סֹדֵר כָּל הַמַּעֲשִׂים שְׁבִיּוֹם זֶה כֶּךָ הוּא י. כְּחֻצוֹת הַלַּיְלָה מִפִּיסִין לְתִרְוֹמַת הַדָּשָׁן. וּמִסְדְּרִין אֶת הַמַּעֲרָכָה וּמִדְּשָׁנִין

ק. **כסף משנה:** רגלו אחת על הכלי ורגלו אחת על הרצפה. יש בלשון רבינו חסרון וצריך להוסיף רגלו אחת על האבן ורגלו אחת על הרצפה וכך מצאתי בספר מוגה וכך היא שנויה בברייתא שם. וכן מבואר בסוף לשון רבינו שכתב רואין כל שינטל הכלי או האבן: קיבל בימין ושמאל מסייעתו עבודתו כשירה וכו'. תוספתא פרק קמא דזבחים:

ר. כסף משנה: סדר כל המעשים וכו'. פ"ב דיומא (דף כ"ב). ומ"ש כשיגיעו לשחוט את התמיד פורסין סדין של בוך בין כ"ג ובין העם וכו' עד והחבייתין והנסכים. משנה פ"ג דיומא (דף ל'). ומ"ש ואחר התמיד מקריב הפר ושבעת הכבשים של מוסף היום. פלוגתא דתנאי במשנה פ' בא לו (דף ע') ופסק כר"ע: ואח"כ מקדש ידיו ורגליו ופושט בגדי זהב וטובל וכו' עד לפני ה' מטהרו. במשנה פ"ג דיומא (דף ל"ה): ואח"כ מגייל על שני השעירים וכו' *עד אמתקו צול' *הרבה מעשרות *צולשתה *פ' טהרה *אנקל כשל *רחב *מ' וגיל *זהב *הז' *לפי שמלת נתי צידה בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בחוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225 email: minchat.aaa@gmail.com

אֶת הַמִּזְבֵּחַ כְּדֶרֶךְ שְׁעוֹשִׁין בְּכָל יוֹם עַל הַסֶּדֶר שְׂבָאֲרָנוּ
עַד שֶׁיִּגְיֵעוּ לְשַׁחֲטָה הַתָּמִיד. כְּשֶׁיִּגְיֵעוּ לְשַׁחֲטָה אֶת הַתָּמִיד
פּוֹרְסִין סְדִין שֶׁל בּוֹץ בֵּין כַּהֵן גָּדוֹל וּבֵין הָעַם. וְלִמָּה שֶׁל
בּוֹץ כִּדִּי שֶׁיִּכִּיר שְׁעֵבוֹדֶת הַיּוֹם בְּבִגְדֵי בּוֹץ. וּפּוֹשֵׁט בְּגָדֵי
חֹל וְטוֹבֵל וְלוֹבֵשׁ בְּגָדֵי זָהָב וּמְקַדֵּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו. וְשׁוֹחֲט
בְּתָמִיד רֹב שָׁנִים וּמִנִּיחַ אַחֵר לְגִמְרַת הַשְּׁחִיטָה. וּמְקַבֵּל
הַדָּם וְזוֹרְקוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ כְּמִצְוָתוֹ. וְאַחֵר כֶּף נִכְנָס לַהֵיכָל
וּמְקַטֵּיר קְטֹרֶת שֶׁל שַׁחַר וּמִיִּטִּיב אֶת הַנִּירוֹת. וּמְקַטֵּיר
אֵיבָרֵי הַתָּמִיד וְהַחֲבִיתִין וְהַנֶּסֶכִּים כְּכֹל סֵדֶר הַתָּמִיד שֶׁל

שלא יקרוש (ומניחו) על הרובד של היכל מבחוץ. לשון המשנה על הרובד הרביעי שבהיכל
ופריך בגמ' והא כתיב וכל אדם לא יהיה באוהל מועד וא"כ איך היה ממרס בהיכל ותירצו
תני של היכל. ופירש"י כל הרצפה עשויה שורות שורות טבלאות אבני שיש וכל שורה
קרויה רובד. תני של היכל כשיוצא מהיכל לעזרה מונה את הרובדין והוי האי רביעי להיכל.
ומה שכתב וחזקה בה אש מעל המזבח מן הסמוך למערב וכו': ומוציאין לו את הכף וכלי מלא
קטרת וכו'. במשנה פ' הוציאו לו (דף מ"ז). ומ"ש דקה מן הדקה. בפ"ק דכריתות (דף ו')
בברייתא דפטום הקטרת. ומ"ש לא מחוקות ולא גדושות. בפ' הוציאו לו (דף מ"ח) בעיא
דאיפשיטא: כבר ביארנו שהולכה בשמאל פוסלת וכו'. מהל' ביאת המקדש פ"ה. ומ"ש אבל
מפני כובד המחנה ועוד שהיא חמה וכו'. בר"פ הוציאו לו (דף מ"ז). וק"ל כיון שהולכה
בשמאל פוסלת היאך הכשירו כאן מפני טעמים הללו. ואפשר דהולכה בשמאל לא פסלה
אלא מדרבנן א"נ אע"ג דהולכה בשמאל בדם פסלה מדאורייתא משום דא"א שלא בהילוך
בקטרת לא פסלה ובהכי אפשר רחמנא: ומהלך בהיכל עד שהוא מגיע לקדש הקדשים וכו' עד
על אבן השתיה. במשנה פ' הוציאו לו (דף מ"ט ע"ב): ומ"ש ואוחז שפת הכף בראשי
אצבעותיו או בשיניו וכו' וזו היא עבודה קשה שבמקדש. ברייתא בפ' הוציאו לו (דף נ"א:).
ומ"ש וצובר את הקטרת על גבי הגחלים. שם בברייתא הנזכרת וצוברה כדי שיהא עשנה
שוהה לבא וי"א מפזרה כדי שיהא עשנה ממחרת לבא ופסק כת"ק. ומ"ש לפניו במחתה
כדי שתהיה הקטרת קרובה לארון ורחוק מפניו שלא יכוה. בפ"ו דמסכת תמיד (דף ל"ג). ומ"ש
וממתין שם וכו' שלא להבעית את העם. משנה בפ' הוציאו לו (דף נ"ב:). ומ"ש וכך היה
מתפלל וכו'. שם בגמ' (דף נ"ג). ורבינו לא כתב שיפרשו בשעת הזאות הנעשות לפני ולפנים
לפי שסמך על מה שכתב בפ"ג מהל' תמידין זה בנין אב לכל הכפרות וכו':

כָּל יוֹם שְׂבָאֲנוּ. וְאַחַר הַתָּמִיד מִקְרִיב הַפָּר וְשִׁבְעַת
הַכֶּבֶשִׁים שֶׁל מוֹסֵף הַיּוֹם. וְאַחַר כֶּךָּ מִקְדָּשׁ יָדָיו וְרִגְלָיו
וּפִוּשֵׁט בִּגְדֵי זָהָב. וְטוֹבֵל וְלוֹבֵשׁ בִּגְדֵי לָבָן וּמִקְדָּשׁ יָדָיו
וְרִגְלָיו. וּבָא לוֹ אֵצֶל פָּרוֹ. וּפָרוּ הֵיזָה עוֹמֵד בֵּין הָאוֹלָם
וְלַמִּזְבֵּחַ רֹאשׁוֹ לְדָרוֹם וּפָנָיו לַמַּעֲרָב וְהִכְהֵן עוֹמֵד בַּמִּזְרָח
וּפָנָיו לַמַּעֲרָב. וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁ הַפָּר וּמִתְנוּדָה.
וְכֵן הֵיזָה אוֹמֵר אֲנִי הָשֵׁם חֲטָאתִי עֲוִיתִי פָשַׁעְתִּי לִפְנֶיךָ
אֲנִי וּבֵיתִי. אֲנִי הָשֵׁם כִּפֹּר נָא לַחֲטָאִים וְלַעֲוֹנוֹת
וּלְפִשְׁעִים שְׁחָטָאתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשָׁפַשְׁעָתִי לִפְנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי
כִּפְתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עֲבָדְךָ לֵאמֹר 'כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר
עֲלֵיכֶם לְטָהָר אֶתְכֶם מִכָּל חֲטָאתֵיכֶם לִפְנֵי ה' תִּטְהָרוּ'.
וְאַחַר כֶּךָּ מִגְרִיל עַל שְׁנֵי הַשְּׁעִירִים. וְקוֹשֵׁר לְשׁוֹן שֶׁל
זֵהוּרִית בְּרֹאשׁ הַמִּשְׁתַּלַּח וּמַעֲמִידוֹ כִּנְגֵד בֵּית שְׁלוּחוֹ
וְלִנְשָׁחַט כִּנְגֵד בֵּית שְׁחִיטָתוֹ. וּבָא לוֹ אֵצֶל פָּרוֹ שְׁנִיָּה
וְסוֹמֵךְ שְׁתֵּי יָדָיו עַל רֹאשׁוֹ וּמִתְנוּדָה וְדוּי שְׁנִי. וְכֵן הוּא
אוֹמֵר אֲנִי הָשֵׁם חֲטָאתִי עֲוִיתִי פָשַׁעְתִּי לִפְנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי
וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוּשִׁיךָ. אֲנִי הָשֵׁם כִּפֹּר נָא לַחֲטָאִים
וְלַעֲוֹנוֹת וּלְפִשְׁעִים שְׁחָטָאתִי וְשַׁעֲוִיתִי וְשָׁפַשְׁעָתִי לִפְנֶיךָ
אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אֶהְרֹן עִם קְדוּשִׁיךָ כִּפְתּוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה
עֲבָדְךָ כִּי בַיּוֹם הַזֶּה וְגו'. וְאַחַר כֶּךָּ שׁוֹחֵט אֶת הַפָּר
וּמִקְבֵּל אֶת דָּמוֹ וְנוֹתְנוֹ לְמִי שֶׁהוּא מְנַדְּנֵדוֹ שְׁלֹא יִקְרַשׁ
עַל הָרֶכֶד הָרְבִיעִי שֶׁל הֵיכָל מִבְּחוּץ. וְנוֹטֵל אֶת הַמִּחְתָּה

וְחוֹתָהּ בָּהּ אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִן הַסִּמּוֹךְ לַמַּעֲרֵב. שְׁנָאֵמַר
 'מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלְּפָנֵי ה'". וַיּוֹרֵד וּמִנִּיחָהּ עַל הָרֹכֶד
 שְׂבַעֲזָרָה. וּמוֹצִיאִין לוֹ אֶת הַכֶּף וְכָלִי מִלֹּא קְטֹרֶת דִּקְהָ
 מִן הַדִּקְהָ. וְחוֹפֵן מִמֶּנָּה מִלֹּא חֲפָנָיו לֹא מְחוּקוֹת וְלֹא
 גְּדוּשׁוֹת אֲלֹא טְפוּפוֹת הַגָּדוֹל לְפָנֵי גְּדָלוֹ וְהַקָּטָן לְפָנֵי קָטָנוֹ
 וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַכֶּף. כָּבֵד בְּאַרְנוֹ שֶׁהוֹלְכָה בְּשִׁמְאֵל פּוֹסְלָת
 בְּדָם הַקֹּדְשִׁים וְשֹׁאֵר הָעֲבוֹדוֹת. וְלִפְיָכֶךָ הִיא מִן הַדִּין
 שִׁיּוּלֶיהָ הַמִּחְתָּה בְּשִׁמְאֵלוֹ וְכֶף הַקְטָרֶת בִּימִינוֹ. אֲבָל מִפְּנֵי
 כְּבֹד הַמִּחְתָּה וְעוֹד שֶׁהִיא חֲמָה. אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבְּלָהּ
 בְּשִׁמְאֵלוֹ עַד הָאָרוֹן. לְפִיכָךְ נוֹטֵל הַמִּחְתָּה בִּימִינוֹ וְכֶף
 הַקְטָרֶת בְּשִׁמְאֵלוֹ. וּמֵהֵלֶךְ בַּהִיכָל עַד שֶׁהוּא מִגִּיעַ לְקֹדֶשׁ
 הַקֹּדְשִׁים. מֵצֵא הַפֶּרֶכֶת פְּרוּפָה נִכְנָס לְקֹדֶשׁ הַקֹּדְשִׁים עַד
 שֶׁהוּא מִגִּיעַ לָאָרוֹן. הִגִּיעַ לָאָרוֹן נוֹתֵן הַמִּחְתָּה בֵּין שְׁנֵי
 הַבָּדִים וּבִבֵּית שְׁנֵי שְׁלֹא הִיא אָרוֹן הִיא מִנִּיחָהּ עַל אֶבֶן
 הַשְּׂתִיָּה. וְאוֹחִז שֹׁפֶת הַכֶּף בְּרָאשֵׁי אֶצְבָּעוֹתָיו אוֹ בְּשָׁנָיו.
 וּמַעֲרָה הַקְטָרֶת בְּגוֹדָלוֹ לְתוֹךְ חֲפָנָיו עַד שֶׁמִּחְזִירָהּ לְמִלֹּא
 חֲפָנָיו כְּשֶׁהִיָּתָה. וְזוֹ הִיא עֲבוּדָה קָשָׁה שֶׁבִּמְקָדָשׁ. וְצוּבֵר
 אֶת הַקְטָרֶת עַל גִּבִּי הַגָּחָלִים בִּידּוֹ לְפָנִים בַּמִּחְתָּה. כְּדִי
 שֶׁתִּהְיֶה הַקְטָרֶת קְרוּבָה לָאָרוֹן וְרַחוּקָה מִפָּנָיו שְׁלֹא יִכְוֶה.
 וּמִמֵּתִין שָׁם עַד שֶׁיִּתְּמִלֹּא הַבֵּית עָשָׂן וַיֵּצֵא. וְהוּא מְהֵלֶךְ
 אַחֲרָנִית מְעַט מְעַט פָּנָיו לְקֹדֶשׁ וְאַחֲרָיו לַהִיכָל עַד
 שֶׁיֵּצֵא מִן הַפֶּרֶכֶת. וּמִתְפַּלֵּל שָׁם בַּהִיכָל אַחֵר שֶׁיֵּצֵא תְּפִלָּה

 את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
 בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 0584150477 או 02-5712225
 email: minchat.aaa@gmail.com

קָצְרָה שְׁלֹא לְהַבְעִית אֶת הָעֵם שְׁמָא יֵאמְרוּ מִתּ בְּהִיכָל.
וְכִךְ הָיָה מִתְפַּלֵּל. יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ שְׁאֵם
תִּהְיֶה שָׁנָה זוֹ שְׁחוֹנָה תִּהְיֶה גְשׁוּמָה. וְלֹא יִסּוּר שֶׁבֶט
מִבֵּית יְהוּדָה. וְלֹא יִהְיוּ עֲמָךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל צָרִיכִין לְפָרְנָסָה
וְאֵל תִּכְנֹס לְפָנֶיךָ תְּפִלַּת עוֹבְרֵי דְרָכִים:

עין משפט ה.ו. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א הכ"ז

כָּל הַזִּבְחִים שֶׁקִּבֵּל דָּמָם אֶחָד מִן הַפְּסוּלִין לַעֲבוּדָה ש. או
שְׁהוּלִיךְ אֶת הַדָּם לְמִזְבֵּחַ. או שְׁזָרְקוּ לְמִזְבֵּחַ כְּהִלְכָתוֹ.
נִפְסַל הַזִּבְחָה. קִבֵּל הַכֶּשֶׁר וְנָתַן לְפָסוּל וְלֹא הֵלֵךְ בּוֹ הַפְּסוּל
אֶלָּא עָמַד בְּמִקְוֵמוֹ יַחֲזִיר לַכֶּשֶׁר. אֲבָל דָּם שְׁהוּלִיכּוֹ
הַפְּסוּל לַעֲבוּדָה וְהִחְזִירוֹ לַכֶּשֶׁר וְהוּלִיכּוֹ. או שְׁהוּלִיכּוֹ
הַכֶּהֱן תִּחְלָה וְהִחְזִירוֹ וְנָתַנוּ לְפָסוּל וְהוּלִיכּוֹ. הוֹאִיל

ש. כסף משנה: כל הזבחים שקיבל דמן אחד מהפסולים לעבודה נפסל הזבח. משנה ריש
פרק ב' דזבחים (דף ט"ו:). ומה שכתב או שהולך את הדם למזבח או שזרקו למזבח
כהלכתו נפסל הזבח. בסוף פרק קמא דזבחים (דף י"ד) תניא זר אונן שכור בעל מום בקבלה
בהולכה בזריקה פסל וכן יושב וכן שמאל. ומה שכתב רבינו כהלכתו נראה דה"ק אפילו אם
זרקו כהלכתו נפסל הזבח, ויותר נראה לומר דדוקא זרקו כהלכתו פסל אבל זרקו שלא
כהלכתו לא פסל דלא חשיבא זריקה: קיבל הכשר ונתן לפסול וכו' עד שהרי אי אפשר לתקן
דבר זה. בסוף פירקא קמא דזבחים אמר עולא אמר רבי יוחנן הולכה שלא ברגל לא שמה
הולכה אפשר לתקונה או לא אפשר לתקונה וכו' אתמר אמר עולא אמר ר' יוחנן הולכה
שלא ברגל פסולה אלמא לא אפשר לתקונה ובתר הכי אמרינן הולכי זר והחזירו כהן וחזר
והולכי פליגי בה בני רבי חייא ורבי ינאי ח"א כשר וח"א פסול מר סבר אפשר לתקונה
ומ"ס לא אפשר לתקונה הולכי כהן והחזירו וחזר והולכי זר א"ר שימי בר אשי לדברי
המכשיר פסול לדברי הפוסל מכשיר רבא אמר אף לדברי הפוסל פסול מ"ט דהא צריך
לאמטוייה. ופסק כמ"ד לא אפשר לתקונה משום דרבי יוחנן קאי כוותיה ופסק נמי כרבא:

וְהוֹלִיכוֹ הַפֶּסֶל בֵּין בְּתַחֲלָה בֵּין בְּסוֹף נִפְסָל הַזֶּבֶחַ. שְׁהָרִי
אֵי אֶפְשָׁר לְתַקֵּן דָּבָר זֶה:

עין משפט ז.

הרמב"ם הל' פרה אדומה פ"ד הי"ז

כָּל מַעֲשֵׂה הַפֶּרָה מִתְחַלָּה וְעַד סוֹף אֵינוֹ אֵלָא בַּיּוֹם ת.
וּבְזָכְרֵי כֶהֱנָה. וְהַמְלָאכָה פּוֹסֶלֶת בָּהּ עַד שֶׁתַּעֲשֶׂה אָפֶר.
אֲבָל מִשִּׁתַּעֲשֶׂה אָפֶר אִם כָּנֵס אֶפְרָה בְּלִילָה אוֹ שִׁכְנָסְתּוּ
אִשָּׁה אוֹ שֶׁעָשָׂה מְלָאכָה אַחֲרַת בְּשַׁעַת כְּנִיסָתוֹ הָרִי זו
כְּשִׁירָה. וּמִנֵּין שְׁאֲסִיפֶת הָאָפֶר בְּכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל חוּץ
מִחֶרֶשׁ שׁוֹטֵה וְקָטָן שֶׁנֶּאֱמַר 'וְאָסַף אִישׁ טָהוֹר' מְכַלֵּל
שְׂאִינָה צָרִיכָה כֹהֵן וְכָאֵלּוּ אָמַר אָדָם טָהוֹר בֵּין אִישׁ בֵּין
אִשָּׁה. וּמִנֵּין שֶׁהַמְלָאכָה פּוֹסֶלֶת בָּהּ שֶׁנֶּאֱמַר 'וְשַׁחַט אֹתָהּ'
מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמַדּוֹ שֶׁלֹּא בָּא הַכֶּתוּב אֵלָּא לְלַמֵּד שֶׁאִם
נִתְעַסֵּק בְּדָבָר אַחֵר בְּשַׁעַת שִׁחִיטָתָהּ פֶּסֶלָהּ וְנֶאֱמַר 'וְשָׂרַף

ת. כסף משנה: כל מעשה הפרה מתחלה ועד סוף אינו אלא ביום. במשנה פ"ד דפרה
מעשיה ביום ובכהן ובתוספתא דפרה [פ' שלישי] כל מעשיה ביום חוץ מאסיפת האפר
והמלוי והקידוש כל מעשיה בכהנים חוץ מאסיפת האפר והמילוי והקידוש וההזאה ובפרק
טרף בקלפי (דף מ"ב מ"ג) מיתו להו מקראי ואית דגרסי באנשים במקום בכהנים. ומ"ש
והמלאכה פוסלת בה עד שתיעשה אפר. משנה סוף פ"ד דפרה. ומ"ש אבל משתעשה אפר וכו'.
ומ"ש ומנין שאסיפת האפר בכל אדם מישראל חוץ מחרש שוטה וקטן וכו'. בפרק טרף בקלפי
(דף מ"ג) ואסף איש טהור וכו' והניח איש להכשיר את הזור פירוש דלעיל כתיב בכולה
מילתא כהן והכא כתיב איש להשמיענו שכשר בכל איש טהור ולהכשיר את האשה פירוש
דאי למעט טמא לא איצטריך דחטאת קרייה רחמנא והניח מי שיש בו דעת להניח יצאו
חרש שוטה וקטן וכו' ויש לתמוה על רבינו שהשמיט ראיות אלו. ומ"ש ומנין שהמלאכה
פוסלת בה וכו'. בפ' טרף בקלפי (דף מ"ב) אליבא דרב ובספרי. ומ"ש בספרי רבינו שנאמר
ושרף את הפרה ט"ס יש כאן וצריך למחוק השי"ן משנאמר ולכתוב במקומה וי"ו. ומ"ש
וכל העוסק בשריפתה ועשה מלאכה אחרת וכו'. משנה כתבתיה בסמוך:

אֶת הַפָּרָה לְעֵינָיו שִׁיָּהּיו עֵינָיו בָּהּ לְלַמֵּד שֶׁהַמֶּלֶאכָה
פּוֹסְלֶת בָּהּ מַשְׁעֵת שְׁחִיטָה עַד שֶׁתַּעֲשֶׂה אָפֶר. וְכָל הָעוֹסֵק
בְּשִׁרְפָתָהּ וַעֲשֶׂה מֶלֶאכָה אַחֲרֶת פִּסְלָה עַד שֶׁתַּעֲשֶׂה אָפֶר:

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א ה"ב

וְאִם עָבַר וְשָׁחַט הַזֶּבֶחַ כָּשֶׁר. וְכֵן פֶּר כֹּהֵן גָּדוֹל שֶׁל יוֹם
הַכִּפּוּרִים אֵף עַל פִּי שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ 'וְשָׁחַט אֶהְרֹן' אִם שָׁחֲטוּ
זֶר כָּשֶׁר. אֵף פָּרָה אֲדָמָה שֶׁשָׁחַט הַזֶּר כְּשֶׁרָה שְׂאִין לָךְ
שְׁחִיטָה פִּסְלָה בְּזֶר א:

עין משפט וז. הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א הכ"ב

קִבְּלַת הַדָּם וְהוֹלְכָתוֹ לַמִּזְבֵּחַ וְזִרְיָקָתוֹ = וְכֵן הוֹלְכַת
אִיבָרִים לִכְבֹּשׁ כָּל אַחַת מֵאלוֹ אֵינָה כְּשֶׁרָה אֲלֵא בְכֹהֵן
הַכָּשֶׁר לַעֲבוּדָה כִּמּוֹ שֶׁבִּיאָרְנוּ בְּקִמְצַת הַמִּנְחָה וּבְמִלִּיקַת
הָעוֹף:

א. כסף משנה: ומ"ש וכן פר כהן גדול של יום הכפורים וכו' אף פרה אדומה ששחטה זר
כשירה. בפרק טרף בקלפי (יומא דף מ"ב) אתמר שחיתת פרה (אדומה) ופרו וכו' חד
אמר פרה פסולה ופרו כשירה וחד אמר פרו פסולה ופרה כשירה ובתר הכי (דף מ"ג):
אמרינן תני תנא קמיה דר"י כל השחיטות כשירות בזר חוץ משל פרה א"ל ר"י פוק תני
לברא לא מצינו שחיתה בזר פסולה ור"י ל"מ לתנא דלא ציית אלא אפי' לרביה לא ציית
דאמר ר"י משום ר"ש בן יהוצדק שחיתת פרה בזר פסולה ואני אומר כשירה לא מצינו
שחיתה שפסולה בזר. ופסק רבינו כר"י משום דלגבי פרו הלכה כרב באיסורי ועוד דה"ל
רב ור"י תרי לגבי שמואל ולגבי פרה ה"ל שמואל ור"י תרי לגבי רב ואע"ג דר"ש בן
יהוצדק רביה פסל בפרה כיון דראה ר"י דבריו ודחאן נקטינן כוותיה:

ב. כסף משנה: קבלת הדם והולכתו למזבח וזריקתו וכו' אינה כשירה אלא בכהן הכשר
לעבודה. בספ"ק דזבחים (דף י"ג וי"ד). ומ"ש וכן הולכת איברים לכבש. בפ"ג דזבחים
(דף ל"ה). ומ"ש כמו שביארנו בקמיצת המנחה. פי"ג ממעשה הקרבנות. ובמליקת העוף בפ"ו
מהלכות הנזכרות:

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים
בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ט.י.

הרמב"ם הל' קרבן פסח פ"א הי"ד

שֶׁחַט הַשּׁוֹחֵט וְקָבַל הַכֹּהֵן. נוֹתְנוּ לַחֲבֵרוֹ וְחִבְרוֹ לַחֲבֵרוֹ
כְּדִי שְׂיִתְעַסְקוּ רַבִּים בַּמִּצְוָה עַד שְׂיִגִיעַ הַדָּם אֶצֶל כֹּהֵן
הַקָּרוֹב לַמִּזְבֵּחַ. שׁוֹפְכוֹ שְׂפִיכָה אַחַת כְּנֶגֶד הִסּוּד וּמִקָּבַל
מִזְרֶק אֶחָד מָלֵא וְאַחֵר כָּף מַחְזִיר אֶת הָרִיקָן. וְתוֹלִין
וּמִפְשִׁיטִין אֶת כָּלֹו וְקוֹרְעוֹ וּמִמַּחֶה אֶת קֶרְבָּיו עַד שְׂמִסִּיר
מֵהֶן הַצּוֹאָה וְהַפָּרֶשׁ. וּמוֹצִיא אֶת הָאֵימורִין וְנוֹתְנָן בְּכָלִי
וּמוֹלִחֵן וּמִקְטִירֵן הַכֹּהֵן עַל גִּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ. וְכִיצַד תּוֹלִין
וּמִפְשִׁיטִין. מִסְמְרוֹת שֶׁל בִּרְזֵל הָיוּ קְבוּעִין בַּכֶּתֶלִים
וּבַעֲמוּדִים שֶׁבֵּהֶן תּוֹלִין וּמִפְשִׁיטִין. וְכָל מִי שֶׁלֹּא מָצָא
מָקוֹם לְתֵלוֹת מְקֻלוֹת דָּקִים וְחֻלְקִים הָיוּ שָׁם מְנִיחַ עַל
כֶּתֶפוֹ וְעַל כֶּתֶף חֲבֵרוֹ וְתוֹלֶה וּמִפְשִׁיט:

עין משפט כ.

הרמב"ם הל' פסולי המוקדשין פ"א הכ"ג

וְהוֹלְכָה שְׁלֹא בִרְגֵל אֵינָה הוֹלְכָה^ג. לְפִיכָף כֹּהֵן גָּדוֹל
שֶׁקָּבַל אֶת הַדָּם וְעָמַד בְּמִקְוָמוֹ וּזְרָקוֹ לַמִּזְבֵּחַ נִפְסַל
הַזֵּבַח:

ג. כסף משנה: והולכה שלא ברגל אינה הולכה וכו'. מימרא דר"י בספ"ק דזבחים (דף
י"ד וט"ו):